

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

رصد توصیه‌های مقام معظم رهبری در سال

"رونق تولید"

(32)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفانی نژاد

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲	■ مقدمه
۴	مسئولان
۴	۱- تولید مبتنی بر دانش و فناوری
۵	۲- مدیریت واردات و صادرات
۷	۳- سرمایه گذاری در تولید
۸	۴- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط
۹	۵- رفع موانع تولید

اقتصاد ایران از دوره‌های گذشته با تلاطم‌های فراوانی مواجه بوده که در برخی از مقاطع تاریخی، با موفقیت از آن عبور کرده و در برخی دیگر، شکست‌هایی را تجربه کرده است. تجربه اقتصاد ملی در دوره تشدید تحریم‌ها و آشکار شدن برخی از عملکردهای نامطلوب اقتصادی موجب شد تا مقام معظم رهبری در یک آینده‌نگری و ژرف‌اندیشی مقاوم سازی اقتصاد ملی را در چارچوب «اقتصاد مقاومتی» مسیر تداوم آینده اقتصاد کشور اعلام نمایند. بنابراین لازمه اجرایی شدن اهداف اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری که طی چند سال اخیر در مراسم و مناسبات مختلف و در سخنانی مبسوط بدان تاکید فراوان داشته اند استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود به منظور ارتقا و رونق تولید ملی و افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلف تولیدی کشور است.

بر همین اساس نام گذاری سال ۱۳۹۸ به عنوان "رونق تولید" را می‌توان عصاره نام گذاری سال‌های اخیر (سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) دانست. چرا که "رونق تولید" به عنوان پایه و اساس پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور برای مقابله با تهدید و تحریم دشمنان، همواره در بیانات مقام معظم رهبری برجسته بوده است. تاکیدات اقتصادی مقام معظم رهبری بر "حمایت از تولید" در سال‌های اخیر و به طور اخص "رونق تولید" در سال ۹۸ با توجه به تشدید تحریم‌های آمریکا و هدف قرار دادن اقتصاد و معیشت مردم، اهمیت بیشتری پیدا کرده است تا جایی که می‌توان به استناد به بیانات ایشان در سالگرد چهلیمین سال پیروزی انقلاب (اعلام بیانیه گام دوم انقلاب) و سخنرانی نوروزی معظم له و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی؛ پایداری و توسعه اقتصاد کشور را در دو کلمه خلاصه کرد؛ "رونق تولید".

براساس فرمایش مقام معظم رهبری شعار امسال برای حل مشکلات کشور، مخاطب گسترده تری را در برمی‌گیرد؛ که هم مسئولین و هم مردم می‌باشند. در تایید و اهمیت این موضوع نیز، معظم له در سال ۱۳۹۸ می‌فرمایند:

"... اگر تولید شد، آن وقت در بخش‌های مختلفی تحول ایجاد خواهد شد؛ اگر رونق تولید وجود داشته باشد، هم تأثیر می‌گذارد در اشتغال، هم تأثیر می‌گذارد در کم کردن تورم، هم حتی تأثیر می‌گذارد در وضع توازن بودجه، هم تأثیر می‌گذارد در بالا رفتن ارزش پول ملی ... ببینید این باید انجام بگیرد و در برنامه قرار بگیرد؛ هم در برنامه‌ی دولت، هم در برنامه‌ی مجلس، هم در برنامه‌ی آحاد مردمی که توانایی ورود در وادی تولید را دارند...".

از این رو، برای آنکه نظام اسلامی بتواند با نقشه های دشمن هوشمندانه برخورد کند، می‌بایست گره های اصلی مشکلات اقتصادی کشور را شناسایی کرده و اقدام به برطرف کردن آنها نماید؛ به اذعان بسیاری از کارشناسان گره های اصلی اقتصادی کشور، «رکود تولید»، «بیکاری» و «نقدینگی» است و راهکار باز کردن این گره‌ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است. لذا می‌توان با شناخت گره ها و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره گیری از همان منابع موجود، با رونق بیشتر تولید به افزایش تولید ملی و توان رقابت پذیری و افزایش صادرات غیر نفتی و ایجاد اشتغال دست یافت که در نهایت افزایش قدرت مقاومت اقتصادی کشور سبب رشد پایدار اقتصادی و بهبود معیشت مردم و تقویت فرهنگ و الگوی مصرف در حمایت از کالای ایرانی خواهد شد.

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید به‌درستی در بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال ۹۸ تبیین و مشخص شده است و بر همین اساس، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان و به استناد فرمایشات مقام معظم رهبری، در خصوص حمایت از رونق و تولید کالاهای ایرانی، در قالب گزارش‌های هفتگی در هشت محور که در دو سال اخیر (۱۳۹۷-۱۳۹۸) استخراج شده است، مخاطبان را در جریان فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد:

۱- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

۲- مدیریت واردات

۳- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

۴- سرمایه گذاری در تولید

۵- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط

۶- رفع موانع و بهبود کیفیت تولید

۷- مبارزه با قاچاق

۸- شکل گیری فرهنگ جهادی تولید

۱- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

ورود دانش توربین های کلاس F به صنعت نیروگاهی ایران نقطه عطفی مهم در اعتلای این صنعت خواهد بود و آنطور که مسئولان شرکت برق حرارتی می گویند، ایران در آینده ای نزدیک به طور کامل صاحب دانش و تکنولوژی ساخت توربین های کلاس F نیروگاهی خواهد شد. قرارداد همکاری بین شرکت های گروه مپنای ایران و زیمنس آلمان برای ساخت توربین های کلاس F به امضای مدیران ارشد این دو شرکت رسید. توربین های کلاس E با ظرفیت های ۱۸۳ ، ۱۷۰ و ۱۶۰ مگاوات تولید می شوند، اما تکنولوژی کلاس F امکان تولید توربین های ۳۰۰ مگاواتی را می دهد که راندمانی بالاتر و ظرفیت بیشتری را در اختیار تولید کنندگان برق قرار می دهند. تسنیم ۹۸/۹/۲۳ - خبرگزاری تسنیم

پیشنهاد تاسیس صندوق نوآوری صنعت نفت با سرمایه اولیه ۱۰۰ میلیون تومان را به زودی ارائه خواهیم داد. طی مشورت با صاحب نظران فرآیندی برای استقرار استارتاپ ها در منطقه ری طرحی ارائه شده است، پیش بینی این است ۱۵۰ استارتاپ را بتوانیم در ری مستقر کنیم. با اعتبارات نه چندان زیاد می توان از سرمایه جوانان و شرکت های دانش بنیان و استارتاپ ها صیانت کرد. ایجاد صندوق نوآوری، تامین اعتبار و تضمین خرید اقداماتی است که می تواند به شرکت های دانش بنیان کمک کند و در برنامه ما قرار دارد. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۹/۲۶ - بیژن زنگنه ، وزیر نفت

۲- مدیریت واردات و صادرات

قرارداد داخلی سازی قطعات، لوازم و تجهیزات مصرفی صنعت خودرو به ارزش ۲۷۵ میلیون یورو منعقد شده است که البته مجموع هدف گذاری ما در صنعت خودرو در مجموع به ارزش ۴/۱ میلیارد یورو است. بر اساس این نهضت قرار است تا سال ۱۴۰۰ قطعات وارداتی صنعت کشور به ارزش ۱۰ میلیارد دلار داخلی سازی شود که مطالعه تمام فرآیندهای انجام این کار انجام شده و مشخص شده است که در کجاها احتیاج به سرمایه گذاری، دانش، تکنولوژی و... داریم. در تمام قطعاتی که داخلی سازی آنها شروع شده است بین ۳۰ تا ۵۰ درصد کاهش قیمت صورت گرفته است که این مسئله باعث ایجاد ارزش برای چرخه تولید کشور و کاهش قیمت تمام شده برای محصولات کارخانه شده است. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۹/۲۳ - محمدباقر عالی، معاون وزیر صمت و رئیس هیئت عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

برگزاری ۶ میز تخصصی تعمیق ساخت داخل از تیرماه امسال در صنایع راهبردی خودرو، پتروشیمی، صنایع معدنی، برق، الکترونیک و مخابرات کلید خورد و تاکنون ۴۱۲ میلیون یورو کاهش ارزبری به ثبت رسیده است. مقدمات برگزاری هفت میز تخصصی دیگر در زمینه های برق، الکترونیک و مخابرات، پتروشیمی، لوازم خانگی، صنعت تاسیسات، صنایع ریلی و خودروسازی مهیا شده و ظرفیت داخلی سازی و کاهش ارز بری بیش از ۴۹۰ میلیون یورو دیگر فراهم آمده است. از مجموع ۱۳ میز تخصصی تعمیق ساخت داخل که برگزار شده یا در دستور کار است، افزون بر یک میلیارد دلار ظرفیت داخلی سازی و کاهش ارز بری حاصل می شود. ایرنا ۹۸/۹/۲۴ - رضا رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت

علیرغم تداوم فشار تحریم ها، روند صادرات غیر نفتی کشور به خوبی در حال انجام است و تامین ارز واردات نیز از طریق سامانه نیما صورت می گیرد و شاهد انجام روان تأمین ارز در سامانه نیما هستیم. صادرات غیرنفتی کشور طی ۸ ماهه ابتدای سال جاری نسبت به سال گذشته از نظر وزنی افزایش داشته اما اصلاح نرخ های پایه صادراتی و شفاف سازی میزان اظهار صادرات توسط صادرکنندگان باعث کاهش ارزش اعلامی صادرات غیر نفتی شده بود؛ لذا روند صادرات غیرنفتی کشور رو به رشد است و از این بابت نگرانی وجود ندارد. ایلنا ۹۸/۹/۲۴ - همتی، رییس کل بانک مرکزی

وزارت صمت صدور مجوز صادرات از اول دی ماه را مشروط به ارائه مدرک تسویه حساب ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما برای ۶ ماهه نخست سال جاری کرد معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در نامه ای به انجمن های صنفی اعلام کرد که با توجه به تعهد صادر کنندگان کالاهای تحت پوشش آن انجمن مبنی بر برگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور (سامانه نیما) به اعضا اعلام نمایم که در صورت عدم ارائه مدرک تسویه حساب ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما که به تأیید بانک مرکزی جمهوری ایران رسیده باشد (حداقل برای شش ماهه اول سال جاری) تا پایان ماه جاری از اول دی ماه سال جاری به هیچ عنوان با صادرات کالاهای صادراتی آنها موافقت به عمل نخواهد آمد و اسامی آنان را از لیست صادرکنندگان مجاز حذف خواهد شد. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۹/۲۵ - گزارش ایلنا

وزارت صنعت، معدن و تجارت به دقت مراقب آن است که واردات بی ضابطه و غیر ضرور انجام نشود تا هیچ ارزی برای ورود کالاهای غیر ضروری و دارای مشابه تولید داخلی وارد کشور نشود. همچنان واردات ۱۶۰۰ قلم کالای دارای تولید داخل، ممنوع بوده و اجازه واردات غیر ضرور داده نمی شود. هم اکنون واردات کشور را مواد اولیه، کالاهای واسطه ای تولید، قطعات مورد نیاز صنعت و کالاهای اساسی مورد نیاز مردم که کسری تولید داخلی در رابطه با آنها به چشم می خورد، تشکیل می دهد و به نظر می رسد تعادل قیمت ها در سطح بازار هم نشان می دهد که واردات صورت گرفته کاملاً ضابطه مند و برای تأمین نیازهای داخلی مردم بوده است. ایلنا ۹۸/۹/۲۶ - حسین مدرس خیابانی، قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت

طبق بخشنامه معاونت معدنی وزیر صنعت به انجمن های معدنی، از اول دی ماه موافقت با صادرات صنایع معدنی منوط به ارائه تسویه حساب ارز حاصل از صادرات در ۶ ماه اول سال خواهد بود. طبق بخشنامه معاونت معدنی وزیر صنعت، با توجه به تعهد صادرکنندگان تحت پوشش انجمن های معدنی برای برگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور (سامانه نیما) ، در صورت عدم ارائه تسویه حساب ارز حاصل از صادرات حداقل برای ۶ ماه اول سال (در سامانه نیما که به تأیید بانک مرکزی رسیده باشد) تا پایان ماه جاری، از اول دی ماه به هیچ عنوان با صادرات کالاهای صادراتی موافقت نخواهد شد و اسامی آنها از لیست صادرکنندگان مجاز حذف خواهد شد. فارس ۹۸/۹/۲۶ - خبرگزاری فارس

در بحث خودکفایی و تولید کالاهای داخلی چند کار جدی انجام دادیم نخستین کار این است که کالاهایی که می‌توان در داخل تولید کرد از وارد کردنش جلوگیری شود. نهضتی در حوزه صنعت و معدن شروع شده است به طوری که در سال گذشته ۳۰ درصد کالاهای مصرفی وارداتی را کاهش دادیم. امسال نه تحریم‌ها کم و نه درآمد ما بیشتر شد اما وضعیت تولید ما در ۸ ماهه گذشته در بیش از دو سوم اقلام افزایشی بوده است. هر کالایی را که می‌توانستیم در داخل تولید کنیم مانع واردات آن شدیم و ۱۰ میلیارد دلار از ارز مختص واردات را برای تولید، سرمایه‌گذاری کردیم. در گذشته ۲ درصد واردات کشورهای همسایه ما از ایران بود و در هشت ماهه نخست سال جاری، صادرات به بیشتر کشورها از لحاظ وزنی، ۱۶ درصد افزایش یافته است. تسنیم ۹۸/۹/۲۷ - رضا رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت

۳- سرمایه‌گذاری در تولید

از ابتدای سال ۱۳۹۸ تا کنون بنگاه‌های اقتصادی از محل رونق تولید برای تثبیت اشتغال و بهینه کردن خطوط تولید و ادامه فعالیت حدود بیش از ۹ هزار میلیارد تومان تسهیلات دریافت کردند در سال ۱۳۹۸ طرح رونق تولید برای واحد‌های صنعتی و معدنی کوچک و متوسط اجرا می‌شود. همچنین بنگاه‌های نیاز به بازسازی و نوسازی و طرح‌های نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصد اجرا، از تسهیلات اصلاح ساختار تولید بهره‌مند خواهند شد در جهت صیانت از نیروی کار و پایداری تولید و حفظ حیات اقتصادی بنگاه‌ها در سال ۹۸ با حمایت‌های موثر از حدود هزار بنگاه موجبات تثبیت حدود ۲۴۰ هزار نفر شغل فراهم آمد. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۰۹/۲۴ - کریم یآوری، مدیرکل حمایت از پایداری مشاغل و بیمه بیکاری وزارت کار

با برنامه ریزی و سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در صدیم تا ظرفیت بندر کشور را به ۲۴۰ میلیون تن برسانیم. یکی از برنامه‌های مهم در حوزه بندر و دریانوردی توسعه بندر جاسک، کوه مبارک و دیگر مناطق در کنار طرح توسعه بندر چابهار است و در این راستا در صدیم تا پایانه نفتی، شهر پالایشگاهی و شهر صنعتی را در بندر جاسک راه‌اندازی کرده و توسعه دهیم. تا کنون درخواست ۱۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف وجود دارد. از سوی دیگر از کشتی و کشتی‌سازها توسط وجوه اداره شده سازمان بندر پشتیبانی خواهند شد تا با تامین مالی مناسب بتوانند شناورهای مورد نیاز را در داخل کشور بسازند و از ظرفیت ساخت داخل حداکثر استفاده را کنیم. ایسنا ۹۸/۰۹/۲۶ - محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی

۴- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط

با توجه به اینکه بسیج سازندگی فعالیت های خوبی در سطح روستاها و در قالب گروه های جهادی انجام داده است، یک فصل مشترکی بین صندوق کارآفرینی امید و بسیج سازندگی بود که آنها در شکل تسهیل گر در استان ها و روستاها حضور دارند و ما براساس توافق نامه امضا شده نقش کمک به کسب و کارهای کوچک در روستاها اقدام می کنیم و در این زمینه برای هزار روستا صندوق های خرد خانگی و محلی تاسیس می شود. اشتغال این صندوق های روستایی به صورت اشتغال خانگی و معیشتی است که نقش کمک به درآمدزایی بیشتر خانوار دارند و هر صندوق حداقل سه تا چهار نفر ایجاد اشتغال می کند، ما دو هزار صندوق تاکنون در کشور ایجاد کرده ایم که اکثر کسب و کارهای خانگی را تامین مالی می کند. فارس ۹۸/۰۹/۲۳ - اصغر نورا...زاده ، مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید

در سطح کشور و بر اساس دستورالعمل ابلاغی به استان ها، از مجموعه های فناور به طور عام و از مجموعه استارت آپ ها به صورت خاص حمایت می شود. این حمایت ها در زمینه های زیرساختی و تجاری سازی برای استارت آپ ها، شامل استقرار رایگان در مراکز خدمات فناوری و کسب و کار شهرک های صنعتی کشور خواهد بود. رفع نیاز فناورانه بنگاه های کوچک و متوسط از طریق واحدهای فناور و ارائه ایده های خلاقانه در صنعت کشور به عنوان برنامه مهم سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران در نظر گرفته شده است . روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۰۹/۲۴ - اصغر م صاحب، معاون صنایع کوچک سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران

۵- رفع موانع تولید

به منظور دستیابی به اهداف صادراتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در توسعه صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و خلاق به شرکت‌های دانش بنیان و خلاق، یارانه سود تسهیلات اعطا می‌شود. این یارانه از طریق صندوق‌های پژوهش و فناوری منتخب پرداخت شده و به تسهیلات دریافتی با موضوع صادرات و انتقال فناوری تعلق می‌گیرد. یارانه سود تسهیلات، مبلغی است (تا سقف ۶۰ میلیون تومان) که در صورت دریافت تسهیلات صادراتی یا انتقال فناوری از بانک‌ها، صندوق‌ها و نهادهای مالی و رعایت شرایط مندرج در مصوبه یارانه تسهیلات، شرکت مشمول استفاده از آن یارانه خواهد شد. معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از معدود نهادهایی است که برای سود تسهیلات بانکی اعطاء شده به محصولات نوآور، یارانه تخصیص می‌دهد. ایسنا ۹۸/۰۹/۲۳ - گزارش ایسنا

کلیه بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به صدور و ورود کالا منحصراً از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت به سازمان‌های اجرائی ذیربط اعلام می‌گردد، به موجب این بخشنامه، اجرای مورد اشاره شده تأکید گردیده؛ من بعد از صدور و ابلاغ هرگونه بخشنامه با دستورالعمل مربوط به صدور و ورود کالا بدون ابلاغ قبلی مورد از سوی دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت خودداری نموده و در صورت وصول مواردی در خصوص شرایط ورود و صدور کالا از سازمان‌های ذیربط، بدون اعلام و ابلاغ دفتر مقررات صادرات و واردات، از ابلاغ این موارد، به عنوان بخشنامه با دستورالعمل، به گمرکات اجرائی خودداری فرمایید. فارس ۹۸/۰۹/۲۳ - مهرداد جمال ارونقی، معاون فنی گمرک

در یک سال گذشته یعنی از پایان آبان ۹۷ تاکنون تسهیلات ارائه شده به شرکت های دانش بنیان ۱۵۰۰ میلیارد تومان و بیش از ۱/۵ برابر پرداختی سال های قبل بوده است. در سال گذشته زمان رسیدگی به طرح ها در صندوق نوآوری کوتاه تر شده است و همچنین با تشکیل صندوق های پژوهش و فناوری، صف های طولانی برای گرفتن تسهیلات از صندوق نوآوری از بین رفته است. هم اکنون دفاتر نوآوری چندین بانک خوب کشور در صندوق ایجاد و تعامل خوبی میان سیستم بانکی و شرکت های دانش بنیان برقرار شده است. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۰۹/۲۶۳ - علی وحدت، رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی